

Gnojila.

Tudi zemlja potrebuje hrane. Gnojiti je treba, z domačim ali umetnim gnojem. Kako pa je ravnati posebno z umetnim gnojem, katera gnojila se smejo mešati in koliko umetnih gnojil je treba na hektar in za posamezna semena, to snov obdelujejo posamezni članki s potrebnimi tabelami.

Kmetska vzgoja.

Poseben članek je namenjen kmetskemu fantom kot fantovsko ogledalo, kjer se naj kmetski fantje ogledajo, kaksi morajo biti, da bodo res fantje od fare. Splošni kmetski izobrazbi pa je namenjen članek »Kmet in tiske«, ki trdi, da je to dandanes ravno tako važno kakor kmet in plug.

Kmetijsko knjigovodstvo.

Marsikdo ima dobro glavo, da si vse zapomni. Bolj varno pa je, da si vse zapiše. Kmetu je potrebno primerno knjigovodstvo. Koledar ima vse, kar kmet za to potrebuje: Splošen zapisnik prejemkov in izdatkov, zapisnik delavcev in njih plače, zapisnik plač v blagu, zapisnik živinskega prirastka. Poleg so še navodila, kako je uporabljati te zapise.

Tabele in sejmi.

Razne tabele, ki so potrebne posebno za živinorejo, so v koledarju objavljene. Posebnost pa tvori gotovo seznam sejmov, ki ga je uredništvo sestavilo po najnovejših poročilih občin. Upamo, da bo ta točen seznam sejmov služil vsem, ki se za sejme zanimajo. — Za lastne zapise pa je še dosti praznega papirja na razpolago.

Cena.

Koledar stane samo 10 Din, dasiravno je trdo vezan v celoplatno. Cena je za vse enaka, bodisi, da si naroči potom krajevne Kmetске zveze ali pa naravnost pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Kdor naroči po pošti, naj pošlje denar naprej in 1 Din za poštnino.

Higijenska razstava. V okvirju jesenske velesejmske prireditve od 31. avgusta do 15. septembra priredi Državni higijenski zavod v Ljubljani II. del znamenite higijenske razstave »Človek, mati, dete«, katere I. del je že vzbudil ob jubilejnem ljubljanskem velesejmu tolikanj zanimanja in občudovanja. Poleg te razstave bo prireditev obsegala še šumarstvo in lovstvo, gozdno industrijo in obrt, pohištvo, misijonarstvo, radio ter industrijo in obrt v obče. Polovična železniška vožnja je dovoljena. Legitimacija stane 30 Din. Dobi se pri večjih denarnih zavodih, v biljetarnah »Putnika«, pri strokovnih organizacijah in na blagajnah večjih železniških postaj dravske banovine.

Pri poapnenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množice »Franz Josefove« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učenci na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polustransko ohromelih s »Franz Josefovo« vodo najboljše uspehe pri iztrebljanju črevesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijah trgovinah.

V NAŠI DRŽAVI.

Vlada generala Petra Živkoviča je določila, da se bo vršil pouk v šolah nemške narodne manjšine zaključno z drugim razredom samo v nemščini, od tretjega razreda naprej pa se uvaža poleg nemščine tudi naš narodni jezik. Dovoljeno bo, otvoriti zasebne učiteljske šole nemške narodne manjšine s pravico javnosti. Vlada je dovolila tudi nemško kulturno organizacijo »Schwäbischer Kulturbund«, ki je bila doslej prepovedana.

Novi donavski ban. Dosedanji ban donavske banovine Radoslav Dunjič je imenovan za vrhovnega inšpektorja v predsedništvu ministrskega sveta. Na njegovo mesto je imenovan Svetimir Matič, vpokojeni armijski general. — Novoimenovani ban Matič je bil doslej poveljnik armadnega poveljstva v Zagrebu in je eden najbolj sposobnih častnikov naše vojske.

Madžarska je dovolila prevoz našega grozdja v Čehoslovaško. Prometni minister je izdal naredbo železniškemu ravnateljstvu v Ljubljani in v Zagrebu, da se odpremljajo vsi prevozi grozdja najhitreje in brez vsakega zadržanja in da se naj celo priklopijo brzim vlakom.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Na Poljskem je prevzel vlado maršal Piłsudski. Pridrži je poprejšnje ministre in privzel le polkovnika Becka kot ministra brez listnice. O Piłsudskem razglasa, da bo spremenil ustavo. — Predsednik poljske republike Moscicki je razpustil parlament in razpisal nove volitve na dan 16. novembra, za senat 23. novembra.

Na vzhodnoevropskih agrarnih posvetovanjih v Varšavi, ki so pričela dne 28. avgusta, je zastopanih osem držav: Poljska, Rumunija, Čehoslova-

ška, Jugoslavija, Bolgarija, Madžarska, Latvija in Estonika.

Zasedanje Društva narodov bo pričelo v Ženevi dne 8. septembra. Na predlog francoskega zunanjega ministra Brianda, da se otvorijo ob priliki tega zasedanja posvetovanja o evropskih združenih državah, je odgovorilo dosedaj 15 držav, ki so pristale na ta predlog. Vse te države bodo zastopali v Ženevi njihovi zunanji ministri.

V južnoameriški državi Peru je strmoglavilo vojaštvo prejšnjo vlado in osnovalo vojaški kabinet pod predstvom generala Ponceja. Nova vlada je razpustila parlament in objavila, da bo v kratkem razpisala nove volitve za zakonodajno skupščino v svrhu spremembe ustave. Proglas nove vlade obeta ukinjenje ali vsaj omiljenje obsovaženih monopolov, vrnitev denarja, ki so ga poneverile prejšnje vlade, ter vzdrževanje reda in miru. V glavnem mestu Limi je proglašeno obsedno stanje. Položaj je miren, le vojaške patrulje stražijo javna poslopja in banke.

Mussolini se je že potolažil. Strašne nezgode, ki so obiskale v zadnjem času Italijo, so zaprle usta za nekaj časa gostobesednemu Mussoliniju. Najnovejša poročila trdijo, da se je potrti vladar Italije že potolažil in bo govoril v Rimu 4000 tamkaj zbranim avangardistom, sinovom izven Italije bivajočih Italijanov, ki so preživeli počitnice v raznih taboriščih v Italiji. Organizacija fašistične mladine italijanskih izseljencev ima ta namen, da se vzgaja po taboriščih v domovini v fašističnem duhu.

Iz nemirne Indije. Zmerni indijski nacionalisti izdelujejo načrt za sporazum z indijsko vlado. Proti tem pogajanjem so goreči narodnjaki, ki skušajo preprečiti pomirjenje z nemiri. Sklicujejo shode, na katerih napadajo zmerne nacionaliste, da izdajajo indijsko stvar, ker se spuščajo z Angleži v polovičarski sporazum. Proti tej struji indijskega gibanja nastopa angleška vlada z aretacijami.

Verske razmere med ogrskimi Slovenci.

I.

Prekmurci in sploh takoimenovani ogrski Slovenci se ločijo v marsičem od svojih rojakov po drugih deželah. Govore svoje narečje, v katerem so tudi pisane njihove knjige. Ker so bili 1000 let gospodarsko in politično odvisni od Madžarov, so sprejeli tekom stoletij marsikaj od njih. Zgodovina ogrskih Slovencev je zelo zanimiva, ker nas uči, da so Madžari zlasti od njih prejeli krščansko kulturo in pod njihovim uplivom se privadili mirnemu poljedelskemu življenju.

Pokristjanjenje ogrskih Slovencev.

Ko sta strla cesar Karol Veliki ter njegov sin Pipin v letih 790—804 z o-

petovanimi vojnimi pohodi obrsko moč, so se tudi Slovenci, bivajoči ob povodju Mure in Rabe, otresli dolgoletnega jarma svojih azijskih tlačiteljev. Solnograški metropolit Arno in njegov pomožni škof Teodorik sta na Karlovo povelje tukaj prva oznanovale sveto vero, posvečevala cerkve in nastavljala duhovnike. Ker so bili Obri skoraj popolnoma iztrebljeni in je rodovitnim panonskim nižavam primanj kovalo prebivalstva, so se v prvi polovici 9. stoletja Slovenci po teh krajih pričeli zelo množiti in po malem naselili ves svet od Mure pa do Donave na vzhodu. Tu se je osnovala pod nemško vrhovno oblastjo okoli leta 840 slovenska država, kateri je načeloval sprva Pribina, pozneje Kocel. Središče te države je bil Pribinov grad ali Blatograd (sedaj Salavar) ob Blatnem jezeru. Pod Pribinovo vlado je panonska Slovenija hitro napredovala v krščanski omiki. V Blatnem gradu je vojvoda poleg cerkve sv. Janeza Krstnika in Ma-